

عنوان روش اجرایی:

پیشگیری و کنترل عفونت اقدامات درمانی و اسکوپ‌ها

کد: PDC 33-07	شماره ویرایش: ۱۱	تاریخ تصویب و ابلاغ: ۱۴۰۵/۲/۲۰
حوزه تولید: کنترل عفونت	تعداد صفحه ها: ۵	تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۵/۲/۱۷
هدایت کننده: سوپروایزر پیشگیری و کنترل عفونت		تاریخ بازبینی بعدی: ۱۴۰۶/۲/۲۰

اهداف:

با توجه به احتمال انتقال عفونت در زمان انجام اسکوپ‌ها از بیمار به بیمار بعدی الزام تدوین روش های پیشگیری از این انتقال وجود دارد از آنجاییکه پرسنل نیز ممکن است در معرض خطر انتقال عفونت باشند ایشان نیز موظف هستند به جهت پیشگیری از عفونتهای احتمالی اصول ذکر شده را رعایت نمایند.

دامنه کاربرد :

بخش های اسکوپ‌ها

مسئولیتها و اختیارات:

سوپروایزر کنترل عفونت

شیوه انجام کار :

ردیف	شیوه انجام کار	مسئول انجام
۱	پیشگیری و کنترل عفونت در بخش آندوسکوپی الف) توصیه های لازم برای سلامتی پرسنل: - همه پرسنل آندوسکوپی بایستی در برابر هپاتیت B ایمن باشند. - پرسنل بهداشتی که مشکلات ریوی از قبیل آسم دارند قبل از شروع به کار و تماس با موارد میکروب کش های شیمیایی مورد ارزیابی قرار گیرند. - در موقع تمیز نمودن آندوسکوپ ها و نیز موقع ضدعفونی کردن و استریل نمودن، پرسنل باید از لحاظ مراقبت چشم و تنفس از ماسک های مقاوم به رطوبت و Shield صورت استفاده شود. - گان های ضد رطوبت برای پیشگیری از پاشیده شدن قطرات خون ترشحات دیگر بدن یا آسیب دیدگی در اثر مواد شیمیایی بایستی توسط پرسنل پوشیده شود. این گان ها بین هر یک از موارد آندوسکوپی تعویض گردد. - پوشش گان و ماسک بایستی در زمان ترک اتاق آندوسکوپی و اتاق تمیز سازی آندوسکوپ در آورده شود. - باید برای جابه جایی مواد آلوده و نیز احتمال تماس با مواد خونی یا مایعات بدن دستکش پوشیده شود. دستکش های مقاوم به مواد شیمیایی برای جابه جایی محلول های ضدعفونی کننده لازم است. - تمام سر سوزن ها و مواد نوک تیز بایستی در ظرف مقاوم به سوراخ شدن و پاره شدن دفع شوند. از گذاشتن دوباره سر سوزن اجتناب شود. - برای پیشگیری از سوراخ شدن دستکش ها ناخن ها کوتاه شوند و برای پیشگیری از آلودگی میکروبی و نیز سوراخ شدن دستکش انگشتی و جواهرات در آورده شوند. - شستشوی صحیح دست در بین تماس با هر بیمار ، در آوردن دستکش ، وارد شدن یا خارج شدن از اتاق آندوسکوپی انجام گیرد. در صورت آلودگی با دست با خون یا مایعات خونی بدن بلافاصله شسته شود. - کارکنان دارای ضایعات اگزوداتیو و درماتیت دارای ترشحات باید از تماس مستقیم با بیمار و نیز جابه جایی وسایل بیمار تا بهبودی خودداری کنند.	
۲	توصیه های لازم جهت دستگاه آندوسکوپی: به دستورالعمل های کارخانه سازنده آندوسکوپ درباره تمیز کردن و ضد عفونی نمودن مراجعه گردد . بعد از هر بار استفاده از آندوسکوپ تمیز نمودن و ضد عفونی کامل برای پیشگیری از گسترش عفونت انجام گیرد . پرسنل اتاق آندوسکوپی بایستی آموزش کافی در این مورد ببینند.	پرستار

کمک بهیار	- در تمام مراحل جابه جایی آندوسکوپ باید از نظر وجود آسیب دیدگی بررسی شوند . تست نشست آندوسکوپ قبل از شروع پروسه تمیز کردن انجام گیرد . - از گذاشتن درپوش در تمام ویدئو آندوسکوپ ها در هنگام فرو بردن در آب مطمئن شوید . در صورت وجود اشکال به سرویس کار مربوطه ارجاع دهید .
	۲- تمیز کردن Cleaning
کمک بهیار	تمیز کردن دستی مهمترین بخش در فرآیند تمیز کردن است . ضروری است که تمام لوله ها، اجزاء قابل جدا کردن و قسمت های قابل فرو رفتن در آب آندوسکوپ تمیز گردد. بلافاصله بعد از درآوردن آندوسکوپ از دهان بیمار با گاز آغشته به محلول آنزیمی سطوح خارجی آندوسکوپ را پاک کنید . (a) اگر بلافاصله نتوانید آندوسکوپ را بطور دستی پاک کنید آن را شستشو داده و با محلول آنزیمی آغشته کنید. (b) مطابق دستور العمل کارخانه سازنده آندوسکوپ تست نشست انجام گیرد. (c) آندوسکوپ را برای پیشگیری از خشک شدن ترشحات در یک محلول دارای تمیز کننده آنزیمی بطور کامل فرو ببرید. تمام لوله ها را بخاطر زدودن مواد آلی و کاستن تعداد ارگانیسم موجود برس بزنید ، از دسترسی به لوله های هوا، آب و CO₂ که برای تمیز کردن خیلی مشکل هستند مطمئن شوید . (d) از تمیز شدن کامل سطوح خارجی آندوسکوپ مطمئن شوید. استفاده از یک برس نرم برای تمیز کردن عدسی ها قابل قبول است . (e) تمام لوله ها بایستی برس زده شده و برای از بین بردن خرده های مواد شستشو داده شود. یک نفر لوله شور برای تمیز کردن کامل لوله ها استفاده شود . (f) تمام لوله ها و آندوسکوپ را بعد از تمیز کردن برای از بین بردن اجزای آنزیمی با آب بشویید. (g) تمام آب اضافی را از بین ببرید. (h) تمام قسمت های غیر قابل فرو بردن در آب آندوسکوپ را با یک ضد عفونی کننده سطحی بیمارستانی تمیز کنید. (i) حتی الامکان آندوسکوپ های غیر قابل فرو بردن در آب را به علت مشکلات تمیز کردن و ضد عفونی کردن آنها جایگزین کنید.
کمک بهیار	۳- استریل کردن و ضد عفونی کردن Sterilization & Disinfection مراحل زیر باید انجام گیرد : (a) ضد عفونی کامل قسمت داخلی و خارجی آندوسکوپ بعد از استفاده و پس از تمیز کردن مکانیکی بایستی تکمیل گردد. (b) برای اطمینان از تاثیر مواد ضد عفونی بایستی دستورات کارخانه سازنده دستگاه مدنظر قرار گیرد. (c) تمام سطوح داخلی و خارجی و لوله های آندوسکوپ بایستی حداقل به مدت ۲۵ دقیقه با مواد ضد عفونی کننده (گلو تارالدئید) در تماس باشند. (d) مواد ضد عفونی کننده بایستی بطور دقیق انتخاب شده و بر اساس دستور العمل تولید کننده بکار گرفته شوند (e) سیستم خودکار per acetic acid برای لوازم و وسایلی که امکان فرو بردن در آب را ندارند مناسب بوده و با آب استریل شستشو داده می شوند.
کمک بهیار	۴- شستشو دادن برای از بین بردن اجزاء مواد ضد عفونی کننده شستشوی کافی بعد از ضد عفونی باید انجام گیرد . هر جزء

	شیمیایی باقیمانده می تواند در بیمار بعدی آسیب دیدگی ایجاد نماید . استفاده از آب استریل برای شستشو توصیه میگردد . اگر آب شیر استفاده شود با الکل ۷۰٪ شستشو داده و با هوای فشرده خشک کنید.
	۵- خشک کردن خشک کردن با هوای فشرده بعد از ضد عفونی کردن و قبل از انبار گذاشتن انجام گیرد . تمام لوله ها را با الکل ایزوپروپیل ۷۰٪ و یا هوای فشرده خشک نمایید . محیط مرطوب باعث رشد باکتری ها می شود . دریاچه ها برای تسهیل در خشک کردن خارج از آندوسکوپ قرار گیرد
	۶- انبار کردن آندوسکوپ ها آندوسکوپ ها بایستی بطور عمودی در اتاقکی که از تهویه کافی برخوردار است نگهداشته شوند . آنها نباید به پارچه پیچیده شده و یا در قفسه گذاشته شود. قفسه انبار هفته ای یکبار با محلول ضد عفونی کننده از بالا به پایین تمیز گردد .
کمک بهیار	۷- توصیه های لازم برای لوازم یدکی دستگاه لوازم یدکی چند بار مصرف نیاز به تمیز کردن کافی و ضد عفونی کردن و استریل نمودن بعد از هر بار استفاده طبق دستور العمل کارخانه سازنده و سیاست مرکز دارد . برس های تمیز کننده بایستی بیرون انداخته شده یا کاملاً تمیز گردیده و برای هر بار استفاده ضد عفونی کامل گردد . الف) فورسپس های بیوپسی شستن کامل با برس و یک ماده آنزیمی بلافاصله بعد از استفاده لازم است . تمیز کردن فرا صوتی (Ultrasonic) برای از بین بردن اجزای بافت که که با دست قابل تمیز کردن نیست لازم است از آنجائیکه فورسپس بیوپسی سد مخاطی را میشکند جزو لوازم Critical دسته بندی شده و استریلیزاسیون لازم دارند . تنها روشی که به شیارهای دستگاه نفوذ کرده آنها را استریل میکند بخار تحت فشار است . استریل کردن با مواد شیمیایی نمی تواند به پیچ و خم ها نفوذ بکند ، بنابر این موثر نیستند . ب) تمیز کردن برس های دستگاه برس ها بایستی دور انداخته شوند و یا کاملاً بعد از هر بار استفاده ضد عفونی گردند . ج) بطری های آب بر اساس دستور العمل سازندگان بطری های آب استریل و یا ضد عفونی کامل بطور روزانه انجام گیرد . برای شستشوی آندوسکوپ بطری ها را با آب استریل پر کنید د) سایر لوازم یدکی تمامی وسایل چند بار مصرف را تمیز کنید (Tripods و فورسپس های اجسام خارجی) . آنها را بعد از شستشوی کامل با آب با یک ماده آنزیمی تمیز کنید . قبل از اتوکلاو با بخار از تمیز کننده اولترا سونیک استفاده کنید . لوازم یدکی Critical (سر سوزن های اسکروتراپی ، پروب های الکترو کوترو فورسپس های بیوپسی) بایستی استریل شده یا بعد از مصرف دور انداخته شوند . ه) لوازم پزشکی تمام لوازم پزشکی غیر Critical را (تخت های آموزشی ، منابع نور و دوربین ها) با آب و صابون یا طبق توصیه موسسه ضد عفونی کنید . اگر آلودگی جدی باشد بعد از تمیز کردن از یک ضد عفونی کننده متوسط استفاده کنید .
کمک بهیار	محیط عمومی برای هر کدام از وسایل نظیر برانکارها ، ظرفشویی ها و غیره بعد از هر بار استفاده جهت تمیز نمودن از محلول ضد عفونی سطوح رایج در مرکز استفاده نمایید

نام و نام خانوادگی تهیه کنندگان:

- معصومه رستمی: سوپروایزر پیشگیری و کنترل عفونت
- شوکت مهدوی: سوپروایزر درمانگاهها
- حمیده یوسفی: پرستار اسکویی

(منابع و امکانات لازم):

محلول ضدعفونی کننده ، محلول آنزیماتیک ، محل شستشوی مجزا، محل نگهداری اسکوپ ها، اسکویی ها با لوازم جانبی مورد نیاز، لوازم محافظت فردی، Safety box،

مراجع:

کتاب نظام مراقبتهای بیمارستانی ۱۳۸۷

<https://www.cdc.gov/hicpac/recommendations/flexible-endoscope-reprocessing.html>

Last update: January 25, 2017

نام و امضاء تایید کننده: معاون درمان: دکتر لیلا عبدالکریمی	نام و امضاء سرپرست تهیه کنندگان: سوپروایزر پیشگیری و کنترل عفونت: معصومه رستمی
نام و امضاء تصویب و ابلاغ کننده: رئیس انستیتو: دکتر فریدون نوحی	مهر و امضاء دفتر بهبود کیفیت: دکتر بهزاد مومنی